

Fläsk
Bladet.
1927.

Flästa-Bladet.
1927.

Böckernas bok.

Den bästa bok vi äga,
är bibeln. Den kallas också den
heliga skrift, därför att den är
avskild från alla andra böcker,
den är en helig skrift, den visar
hur vi skall leva. Bibeln är
nödvändig för undervisning,
bestraffning, tuktan och sist

för upprättelse, ty då vi på
allvar läsa den, känna vi, att
vi bliva besträffade för vår synd.
Sjunden var den,
vilken från början skilde människo-
släktet från Gud, jäsens skapare
och herre.

Låt bliva vi sedan
tuktade för vår synd, ty fastän
Gud är kärleken Gud, kan han
även hålla en människas sträng
tuktan, vilket ibland är högst
nödvändigt. Och så till sist när
vi hållits i vår skapares stränga
tuktan, vi dock må uppstå ur
synden, begrava den gamla männi-
skan, och uppstå till ett nytt levande.
Då blir det en nyfödelse.

Bibeln är uppdelad i lag och evangelium. För i tiden var det lagen, som frälste människau, och i detta avseende vara farisäerna och de skriftlärdä yttersk skänka.

I bibeln finnes fyra evangelier, Matteus, Markus, Lukas och Johanne. Evangelium betyder ett ljusligt och glatt budskap, det var ett fridens budskap, som änglarna förkunnade för herdarne, och hur lyder då detta fridens budskap? Ja, ära vare Gud i höjden, och frid på jorden, bland människor till vilka han har bekägs ty i dag är åt eder född en

frälsare i Davids stad, och han
är Messias Herren.

Alltså, en frälsare utgiven
av Gud, en saliggörare för
människosläktet.

Vi läsa i Johannes
evangelium, 3-dje kap, 16-18 vers-
erna: "Så älskade Gud världen, att
han utgav sin enfödde son, på
det att var och en som tror,
skall få evigt liv, och sånde
Gud sin son i världen för att
döma världen, utan för att värld-
en skulle värda frälet genom
honom.

Vad finner vi i dessa vers-
er om Guds oändliga kärlek
till det syndiga människosläktet,

en kärlek till och med vänta,
att han utgav sin ende son
för att frälsa de arma
människorna.

Det var Jesus, som
föredade folket med dess
skapare, det var han som gjorde
det möjligt för en syndig människa
att finna förlåtelse och att
vinna evigt liv. Läs vi igenom
Bibeln ända från Adams dagar,
Israels barns historier, när Gud
i sin oändliga kärlek sände sin
son till denna syndiga jord,
~~och~~ läs vi igenom ~~detta~~
~~och~~ försöka vi ~~att~~ ~~finna~~ ~~ut~~
finna vi det ~~hvar~~ ~~sin~~ ~~del~~
kärlek, kärlek! — ~~och~~ ~~lids~~

gudens kärlek liknar en o-
väldig ocean, men det,
lycklig den, vilken en gång
förmummil denna kärlekens
ocean, och begivit sig ut på
djupet som den, ty vad finne
kan det. Endast kärlek,
och barmhärtig sätan.

Rubricering.

Fader vår

Ti ha en bön som
kallas Herrens bön, och den kallas
så, därför att Herren själv lärde
sina lärjungar den.

Jesus och lärjungarna voro

en gång ensamma vid en sjö,
och då sade johannes till Jesus:

"Herre lär oss bedja!" Då svarade
Jesus: "När I bedjen skolen I säga så:

Fader vår, som är i himmeln.
Helgat varde ditt namn. Till-
komme ditt rike. Ske din vilja,
såsom i himmeln, så och på
jorden. Vårt dagliga bröd giv
oss i dag. Och förlåt oss våra
skulder såsom och vi förlåta dem
oss skyldiga äro. Och inled oss
icke i frestelse, utan fräk oss
ifrån ondo."

Det är sedan några ord
på slukt som lyda: "Ty riket är
ditt, makten och härligheten
i ewighet. Amen."

Bönen kallas även ibland
"Fader vår," därför att den börjar
med de orden.

Bön är ett hjärtas sam-
tal med Gud. Därför skall man,
då man läser en bön, tänka på,
vad man säger och liksom tala
med Gud.

Man kan bedja på många
olika sätt. Man kan bedja om att
få någonting. Man kan tacka,
lova eller prisa.

Om vi säga blott några
få ord, så vet nog Gud, vad vi
vilja. Det är lika bra att endast
säga några ord med innehåll
som att läsa en lång bön utan
innehåll.

I söndagskolan var
det en farbror, som talade om, att
det var en liton goast på 7 eller
8 år, som skulle bedja, men visste
inte hur han skulle säga. Men till
slut sade han: "a b c, a b c!"

Då var det en gubbe, som
hörd honom och sade: "Hur bedes
du?" Då svarade gossen: "Jag vet
inte hur jag ska säga, men Gud
företar nog, vad jag vill. Han
företar nog, vad orden betyder."

Lisa Lantz.

Vären

Nu har King Rose åter bringat oss sin avskedshälsning, och primussonen Vår har intagit hans plats. Nog är vintern vacker, men tänk när våren kommer. Vintern är ju vacker med sitt vackra vita läcke, men tänk våren, när den får sin gröna dräkt på sig.

Det är nu den sista dagen på marsmånad, den månad som har knopp i häret. Men det är ej stora knoppar på träden, kanske inga alls, men jag hoppas det bli innan april månad är slut. För några vecka sedan tog jag in löv, och det är nu stora blad.

Våren är den herligaste och skönaste av

alla årstider. Om den handlar också en sång,
som lyder så:

Om varen om varen
så är det alla bäst;
då ha vi så roligt,
då leka vi alla mest."

Det är sant, att varen är alla bäst, ty
om få vi vända, att det blir varmare för
varje dag, som kommer. Men tänk när det
bli höst, och vi får vända, att det blir
kallare för var dag, det är inte så roligt.

Det är mycket arbete på varen. Då
skall man så både på åkern och i häd-
gårdar, sopa bort skräp, som legat kvar över
vintern och göra allt fint och rent till
sommaren.

Vi ha nu haft vädargjämningen. Det
är redan nu varmt, så att flyttfågeln har börjat

komma. Jag har både sett kärkor och hört
dem, men jag har ej sett någon svada eller
hört någon.

Tänt vad det bli vackert, när gräset börjar
spira upp i den mörka jorden. När våren
kommer, vaknar allt i naturen. Alla blommor och
djur, alla vakna i den långa vinterdömmen. Nu
stå alla båd i skogen och samtala med varandra.
Och under bäden stå de små blommor. De säga till
varandra: "Vakna, vakna, våren är kommen!"

Så snart se vi de första vårblommorna: blåhyppan
och vithyppan.

Välkommen vår! Du är ändå härlig.
O, vad våren är härlig!

Karin Stenell.

Lilla Forsbron, Arbrå.

Vårt Landskap.

Säg du det landet, där sjöarna

och där forsens språng är en

jubelsång
uti skogens frolicka drömmar

Säg du landet, där lurarna ge

mellan gran och tall sitt

äterskall

blond hullas berg och dal.

Säg

du vil detta land som

heter

Hälsingland, vårt land.

Där

våra fäder bröts bygd

med

stark och sinig hand

där

de som vi ha drömt

i

sommarnattens ljus.

Hälsingland är vårt eget
land, där vi få bo och bygga, och där

vi kryss så bra. Det är ett vackert
landskap, med sina flara med långa
bergskedjor. Mellan bergskedjorna
slänga sig tillika i dalgångar, som
vidga ut sig till ganska stora slätter.
An kringa de ibop sig, så att den
framstående älven nått och jämt finner
sin väg.

Landskapet är
också rikt på en mängd större och
mindre öar, holmar, vikar och fjärdar.
Fjärdarna skjuta på många ställen långt
in i landet såsom vid Söderhamn,
Hudiksvall, Tjagesund, Njutången, och Ljusne.
Hälsingland genomflytes av många vatten-
drag, av vilka Ljusnan är den största. Andra
betydande älvar äro Vänan, Träpa älv,
Tjagesundsvän och Hermingersvän. Av de större

sjärna må nämnas. Stora och Lilla Lätten,
Orvön, Bergviken och Marmen.

Växtligheten är mycket
olika på olika ställen. Kustlandet och del-
gingarna höra emellertid till de bödigaste
i hela Norrland. Hälsingland är också
skogarnas land, i de stora tall- och gran-
skogarna förekomma allmänt inbland-
ning av björk och asp.

Landskapet har mycket
arbete att bjuda på, varför befolkningen
har ökat mycket och uppgår nu till 160,000.

Folket i Hälsingland har
inte haft det bästa ryktet om sig.
Hälsingen har varit mycket vilddint, och
han har nog också stort sett gjort rätt
för namnet. Men han är också bytt
och tilltskadragen, självetändig, trofast,

och gästvänlig. Hälsingarna äro ett präktigt folk.

Hälsingland har inga stora herregårdar, utan det är till största delen bebott av bönder, vilka äga rätt stora jordområden. På somliga ställen ha bönderna uppfört stora gårdar med präktiga uthusbyggnader. Rent och snyggt hålles det överallt.

Industrien är en viktig näringsgren för Hälsingland, ty de hava så stora skogar och präktiga vattenfall, vilka ha gjort Hälsingland till en stor industribygd och sysselsätter en stor del av befolkningen.

Även fisket är en god försörjning och ger uppehälle åt ett stort antal människor.

Bojan Ohlsson.

Ett hemskt brev

Alla vilja nog att ett hem skall vara så bekvämt som möjligt. Konliga ha oftigt vackert, andra onidre.

Ett rent och snyggt hem är det i alla fall något att vara i. Jag tror inte alls inne, om det ser ut där, som en hel hög smågrisar varit inne i rummet. Jag har inte se, att mattorna äro höjdragna och att sänderivet gnappar ligger på golvet. Är det skräpigt och smutsigt, då är det riktigt skräpigt. Har man rent och snyggt örnidlet i rummen, ena matbor och mystiska gardiner samt några blommor i fönstren, så är det väl vackert! Tänk om sådan hemnad det ger!

Ute skiner solen och det tillser in

genom fönstren. Den lysen och värmen skänker
sitt ljus och värme och djur gör samma gång som den
lyser in i rummen.

Fruktigt blir det inte alls hemma,
om mannen går äro jämt och ständigt och inte
vill arbeta. Det blir ju fattigdom, och man får
snälla. Man får ingenting att köpa mat för, ingen
vill göra något, man orkar inte. Husbonden ligga
och är bemsad, barnen slås och gråta, ingen
sköter om det hela, ordning råder önnallt.

Skall det vara ett fruktigt hem,
måste alla vara snälla och hjälpa till hemma.
Det är mycket som behövs ordnas och nyggas
för att det skall bli ett fruktigt hem.

Både ute och inne skall allt ligga
på sin plats.

ett litet trädgårdstand behövs
och så till hemmets hushåll. Där väja alla

slags blommor, som man pryder hemmet med.

Några lövhärdintill stugan bör det också vara.

På hästen är det nog besvärligt med lövet, men
det får man finna sig i.

Man får ej tvärigt utan besvär och
möda.

Stt som kan göra ett hem vackert
sär man söka. På sommaren finns det blommor
och löv att sätta i vasen.

Emmy Assander.

Sweges rikis uppbyggande.

Sweges land har inte
alltid varit, som det i våra dagar är. All
rike kan inte kallas för ett rike, om man in-
te ligger om på all fördäffla det och liksom
bygga på det, tillt man kan säga, all det till-
falla är ett rike, all land där människor
kunna kasalla sig och i lugn och so arbetar för
sitt och sitt lands väl. Swegre i gamla tider

bestod av intet annat än stora gästgävar, men
så småningom flyttade människor in i väst-
land och bosatte sig i närheten av varandra,
och så uppstod en liten by. Till sist uppkom
en hel mängd småstäder, och snart och allt om
dessa riken hade sin borg eller härad. Det
var en ständig strid mellan dessa småkonungar,
och var och en försökte att roffa åt sig så
mycket som möjligt av den andres egendom.

Nu var det en av små-
konungarna, som hette Ingjald. Han tänkte,
allt om han kunde få besit av andra konungar,
skulle han bli konung över deras riken. Han
redde till ett gästabud och bjöd till sig alla
småfurstar, men om natten, när de sova, brän-
de han dem inne. Däru har han fått namnet
Sleide. Nu bliva alla smårikerna förenade till
ett större rike. Efter Ingjald kom andra heder

My konung skulle väljas, och då blev det en
anriktel, ty varel ville ha den eller den till
kung och andra ville ha en annan. Till sist
blev Svege delat i tre delar: Svealand, Göta-
land och Västland. Och mellan dessa lands-
delar var det en ständig strid.

En av Svegens konungar,
som fick till all färdhällen Svege, var Biuger-
jakt. Han var inte direkt konung, men han
var ändå dert, som styrde landet. Det är han,
som skapade de fyra färdlagarna som han-
skid, kvinnofärd, byskafärd och lingsfärd.
När man får lagar att sätta sig efter, blir det
alltid bättre i ett land, ty lagarna talar om,
hur man skall leva. När Biuger jakt dog, blev
Magnus Ladulås konung, och han har också va-
rit till stora nytta för Svege. Under hans tid
finns vi de fyra ständerna: adeln, präster, bönder

och bageri.

När sedan Magnus Ladulås
sonson Magnus Eriksson blev konung, hade
adeln kommit till vrakten, och denna avsat-
te Magnus. De trädde utländska konungar seg-
ra, och dessa insatte fogdar, som fingo styra i
Sverige. Dessa förtjockte bönderna, men som
bönderna inte kunde tala detta, utbröt s. k.
befrielsekriget. Sedan för ett av dessa befrielse-
krig var Engelbrekt. Han blev mördad 1436. Engel-
brekt har genom sin konung förmått de skilda land-
skapens inbyggare i arbete för ett och samma
förlustland. Alla kände de, att de hade samma
förlustland att skydda.

Efter Engelbrekt och Karl
Knutsen måste en ny regent väljas. Men Sture
d. a. blev riksförståndare, men regerade inte länge.
Han dog 1473. Sedan blev Sten Sture d. y styresman,

och efter honom komme Gustav Taca att fram-
träda i historien.

Gustav Taca är myg derr, som
mest arbetat på Sverige bästa. Men så kallas
han också "den store rikstyggmästaren". Han är
det som byggd och arbetat för att på Sverige för-
tälldat. Handeln fick bättre fast, för jordbe-
tet skänkte han stora gods, där bönderna skul-
de lära sig att sköta jorden ordentligt. Allt
skulle han om och försökta göra det så bra som
möjligt. Under hans regering infördes även i
Sverige en ny religion, den lutherska. Tyvärr både
vi haft katolsk lära i vårt land. Allt luthers lä-
ra ord och bud skulle predikas i vårt land.
Beständes på en riksdag i Västerås 1527. På en
annan riksdag 1544 beständes att äldste somna
skulle ära honom efter fadern, och när slapp
man några konungar längre och studa om om

som skulle vägras.

På detta sätt har Sverige äf-
ter äf förbättrats, till det till slut blivit
ett enda rike - ett fastland.

Anna Sandström

Något om skolbiblioteket.

Det finns många bib-
liotek i världen. I dem finns det många hön-
da böcker, som äro mycket innehållsrika.

Men det var icke det, jag tänkte tala om, utan jag
tänkte tala om världsbiblioteket i Årsta skola.

Der finns det äfven många, många böcker, för-
än det är ingenting all förfärligt med de an-
dra, de stora biblioteken. Men äfven i vår lilla

samlung finns det böcker, som äro läsa. Jag
har själv läst många och bland dem har jag
funnit böcker som jag tycker om. De mest
anspelade äro "Lille Liden" och "En små-pil-
grime".

Den första handlar om en
pojke, som var faderlös, men med tiden skul-
le han bli en kung eller något liknande af-
ter sin farfar. Farfadern talade mycket om
sins moder. Men när pojken blivit stor, fick
han komma till sin farfar och festad där.
Pojken var mycket racker, och därför tyckte
farfadern om honom. Farfadern var emel-
lunda mycket elad mot folket. När pojken
blev så stor, att han kunde sitta på en
härligg, så fick han en liten häst. Nu red
han ut och såg, hur det stod till i himmen.
Då sa han mycket falligdom, och han gav

nu best det han fick gjöra som sitt eget, åt
dem som behände det. Och en bland hans
bästa vänner var en gammal gubbe, som stod
vid en blomsterhandel och liggde.

Den andra token handla-
de om en pojke och en flicka. Pojken hette
Robin och flickan Meg. Dessa två föräldra-
lusa, och därför bodde de hos en sin faster
vid namn Matilda. Hon var mycket berömd
som jacobskare. Hon tyckte sig af om bar-
nen, och därför hade långsamt blode de
sig en plats att bo på och det var uppe
i en balmstuck, de kallade den för balm-
salongen.

En dag när de var där
uppe i balmstuck, fingo de höra talas
om att det skulle bli utställning i Chicago.
När de fingo höra det, så förvånade de sig

Spinneplassen för att få en slant. Men fick
plats hos en mynninna och Petrus hos en bon-
de. När de nästa morgon de var dollas var det,
som på det sättet följande, spensade de ut
och hade i en spektösa. När tiden var inne
och de skulle fara till utställningarna, slutade
de på sina platser och föra väg. När de
hade kommit fram till utställningarna, häf-
fades de en annan som hette John Todd. Han
var mycket rik och gjorde allt vad de önska-
de. Ett denna man föga de komma, och
sedan föga de vara där, ty han var alldeles
ensam.

Dea andra böcker finnes
även i vårt bibliotek. Jag kan inte säkra dem
alla, men mycket intressanta äro de. Vårt
skolbibliotek är till stor nytta, både när det
gäller att läsa sig läsa och skåna. Men vi

färderna lära oss mycket annat, som är myk-
tigt för oss i livet.

Eda Tränby.

Resor om Afrika.

De världsdeltarna är
Afrika den tredje i ordningen. Det är till
stora delen högländ. Där finnes stora floder

Blant de största märkas Nilen, Kongo samt
Nijar, men det finns ännu många andra.

Afrika uppdelas i tre
delar, nämligen Nordafrika, Mellanafrika
och Sydafrika. Nordafrika utgöres av Tunis,
Macao, Algerie, Tripolis, Libyen och Egypten.

Libyen är en mycket stor
öken. Den har i det mesta beug. Regn faller
sällan. Stor hvarne och oppvärmes man
kan så starkt att man kan koka ägg ge-
nom att lägga dem i sanden. En värd-
ig plats i öken kallas oas. En oas upp-
kommer dågenom, att en lilla rinnare upp-
står. Till skydd mot öknens faror, samman-
sluta sig de utvandra i stora sällskap. Ett
sådant sällskap kallas karavan. Kamelen
användes då som lastdjur. Man kan und-

vare vatten i flera dagar och vi däfvi
passande att ha vid sådana tillfällen.
De vanligaste djuren i Asien är kudar och
natter. Dessa bärna sig på jorden och
de som vägras för kudarerna. Sa-
bra har omkring 2 miljoner människor. Bland
de stora djuren märkas tyger, sludder,
gaseller, hyener och schakaler. Dessa
äro alla all uppläta, däfvi att de ha
samma färg som skrens sand.

Egypten är en mycket
lång as. Enam dem är flytt. Den
ma brukar succoramma och förvaras hela
tiden till en sjö. Endast de höga delar-
na skjuta upp ut vatten. De detta sjun-
kil undan, har lämna det stann och gyllja
Marken bli då gudsbad och vattenad

Tasän det odlade om-

sädel är mindre än Småland, två i Egypten
12 miljoner människor. De första mä-
nningarna efter vicesamlingen giva två
skäddar. Den första utgöres av lätak, lin,
bomull och socker, och den andra av vete
korn, ärtor och bönor. Turke med konstgjord
knätkning kan ge två skäddar om året.

Egyptens huvudstad är
Kairo. Alexandria är en stor handelsstad
Häufigt utgöres all bomull till England

Egypten har många min-
nemärken såsom pyramider, obelisker
och tempel. Landets invånare äro mu-
hammedaner.

Första delen av Mellan-
afrika utgöres av höglätter. Dessa upp-
lagas av savannen. Livet på savannen
kan vara så högt att det kan döja om

ryllare. I Mellanafrika finnes stora ut-
skogar af *C. indicum*, *myrica* och

Djurlivet i Mellanafrika
är mycket rikt. På savannerna bva sebra
elefanter, giraffer, tyger, mosterningar skub-
lar, byxor och artiloper. I skogarna före-
komma apor (bland dem gacillan) och papa-
gjer, i floderna krokodiler och flodhästar.

På fällen odlas här, des-
sa, majs, ris, bom, jordnöt, kaffe, bananer,
sennell och sockerrot. In jordnöten brukas
jordnötblaga. Denna användes dels som mat-
olja, dels för tillverkning av tvål och såpa.

Sydafrika upptagas till
stora del av Natalien. I östra delen
finnes guld- och diamantfält. Kapstaden är
en viktig handelsstad.

Stora städer finnes i

*Spika sämra Kuvia, Merandua, Kapotaden,
Suakin, Macocha, Roma. m. fl.*

Sua Sund.

Den katolska kyrkan ärvek
med tiden från Jesu sina lära. Man efter
en tid uppträdde rättänkande män, vilka
arbetade på att få missförhållandet rättat.

Reformationens tidens namn
den västkyrkans historia.

Den katolska kyrkan ärvek
med tiden från Jesu sina lära. Man efter
en tid uppträdde rättänkande män, vilka
arbetade på att få missförhållandet rättat.
En sådan man var John
Wyclif, som också kallad reformationens
morgonstjärna. Han fick många anhängare
och bland dem märktes Johan Hus från
Prag. Han blev bränd 1415, för att han
skämsade kyrkans lära.

betände sig till Wäyrlifs lära

Den som först bröt mot påven
och den romerska kyrkan var Martin Luther.
Han föddes i staden Eisleben i Tyskland år
1483.

Han gick i kloster, och där hitta-
de han en bibel och började läsa i den. Där
fick han bland annat se, att påven icke
hade rätt att sälja Guds förlåtelse för synden.
Därför skrev han ut 95 satsor, som handlade
om avlatshandeln och missbruk af samma
avgiften på kyrkdömen i Wittenberg, så att
folket fick läsa. Många av dem, som läs-
te dessa satsor tyckte, att Luther hade rätt,
och han fick många anhängare.

Till dem hörde två bröder
från Sverige, Olaus och Laurentius Petri.

Dessa hade varit lärjungar till

Luther i Wittenberg. När de nu hade gått i skolan för honom, så kunde de ej annat än afbrida hans lära i Sverige. Olovus kom först till biskop Matthias i Strängnäs, där han blev prästvigd.

När Kristian II skulle krönas begäro de sig till Stockholm. Olovus var närvarande vid blodbadet, där biskop Matthias avrättades.

Efter kröningen återvände Olovus Petri till Strängnäs. Där förkunnade han den nya läran, och han vann på sin sida ärkebiskopen i Strängnäs, Laurentius Andre. Den nya läran gjord äron intryck på konung Gustav Vasas sinne.

Olovus Petri utgaf 1526 nya testamentet på svenska, så att folket skulle kunna döma mellan den gamla och den nya

läran.

Olavus Petri och Laurentius Andree
förflyttades snart till Stockholm, där de ännu
mer kunde verka för den nya läran, Olavus
blev sekreterare och predikant vid Stortyrken.
Laurentius blev konungens rådgivare.

År 1527 sammankallade Gustav I en
riksdag i Västerås. Där det bestämt, att kyrkans
överflödiga egendom skulle tillfalla riket, att
Fadern skulle rent och klart predikas och att
konungen skulle vara kyrkans överhuvud. Där-
med hade Gustav Vasa brutit mot den somerska
kyrkan, och den lutheriska läran införts.

Därmed har också ett nytt tidvarvet
i vår kyrkas historia sin början.

Gösta Jonsson.

Fredrika Bremer.

Man kan räknas med
de sociala frågor. Dessa äro nykterhets-
kvinnor - och arbetsfrågorna. Social
betyder samhälllig, alltså menas där
med förbättring av samhället. Den
fråga, som jag nu skulle skriva om,
är kvinnofrågan.

Innan fabriken kommo till, arbetade
kvinnorna eller flickorna med vävning,
spinning och annat man allt hem-
arbete tygnade, när fabriken kommo till
stånd. Skulle man ha tyg eller något
annat, köpte man; det blev billigare
och kanske bättre. Nu soro flickorna
sysstolösa. Vad skulle de nu göra? Detta
var den riktiga frågan. Då alla flickor

Fredrika Bremer
voro hemma, blev det ofta fattigt och
uselt i hemmen, då de ej hade något
som helst förvänsakelse. Den som mest
arbetade på prägens lösning, var Fredrika
Bremer. Hon föddes i Enslund år 1801.
Fadern var brukspatron. Fredrika såg hur
det stod till i hemmen. En flicka
kunde vilja bli någonting, men det an-
sågs opassande för en flicka att stu-
dera, eller att göra något annat arbete
utom i hemmet. En gång hade Fredrika
Bremer skrivit: "Jag kunde mig vara född
med starka vingar, men kunde ännu, att
de vore stöckta, och trodde, att de all-
tid skulle bli så."

Fredrika Bremer reste mycket ut i
världen. Hon var till Amerika och till
Italien. Hon blev berömd som författarinna

na. Hon arbetar också på att få högre
skolor tillstånd för den svenska ungdomen.

Fredrika Bremer gav ut flera
böcker, som visade hur svårt en flicka
kunde ha det. De som läste dessa böcker
kommer att tänka på det myckna ar-
betet som fördrades i samhället. Enligt
hon finnes ord att verka på de styran-
de, så att dessa ändrade lagarna.

Nu kan en kvinna få bli snart
sagt vad som helst. Hon får nästan
arbeta i samma yrken som en man.

En annan sak som vi få
tänka Fredrika Bremer för är hennes ar-
bete för rättvisa vid anspråken. För
hade flickorna varit blott hälften mot
pojkar, men nu blev det lika anspråk.

Fredrika Bremer har gjort mycket

gott för vårt land. Vi böra minnas honom
med tacksamhet. Hon dog på nyårsaftonen
år 1865, då hon var på besök hos några
släktingar.

Brinken Eriksson.

Gasernas egenskaper.

Luften upptar rum och har
vikt. Genom undersökningar har man
funnit, att en liter luft väger 1,3 gram.
Luften utöfar tryck. Det uppträder på
samma sätt som vätskans. De övre luft-
lagren trycker på de undre, och dessa
förtleda trycket i alla riktningar, ordligt
uppåt och åt sidorna. De lägre luft-

lagom är tätare än de höge. Luften blir
tunnare, ju högre upp man kommer. Men
kon räkttaga luft på mer än 30 miles höjd.
Luftens tryck är så svakt, att det kon
bära en tvicksilvretare av ungefär 760
mm:s höjd.

Lufttrycket är ej alltid lika starkt,
utan det varierar vid olika tider och på
olika höjd över havsytan.

För att mäta lufttrycket används
man barometrar. En barometer består av
ett glasrör, öppet i den nedre änden som
är upplöjd, och den övre är slutet. Röret
innehåller tvicksilvret och är fäst vid
en maskin. Och på maskinen är en
skala

I vissa pumpar verkar också lufttrycket.
En sug- och luftpump består av ett

sugrör som står med sin nedre änd i
en kunn. Upp till är röret förenat med
pumpstörren, i vilken kannon kan föras
upp och ned. På kannon och vid pump-
störrens botten finnas två ventiler, som
kunna öppnas endast uppåt.

Brandsputaren består av två
flyckpumpar, som står i ett kar med vat-
ten och som sätts i gång med en här-
stäng.

En luftpump utskar som en sug- och
luftpump. Sugröret utmynnar i mitten
av en skiva. Över skivans mynnning
vältes en glasklocka. Klockan kan dock
i medelst luftpumpar göras tom på
luft, luften i klockan blir endast fö-
tunnad.

Lamin Hillgren.

Något om Sveriges näringsliv.

Man kan räkna åker-
bruket som Sveriges främsta näringsgren.
Boskapskötslet och industri stå också högt.
Den odlade jorden upptar ej så stor areal,
blott 2% av Sverges yta, lika stort som
fjällland och Hälsjedalen tillsammans.

De viktigaste sädeslagen äro
korn, vete, hane och råg. Men allt som

Sverige får största värket av till, utom vi
måste köpa en del, särskilt mycket och
från utlandet.

Postapostskötsel har också stor betydelse
för vårt land. Husdjuren är hästar, kor,
sårn får och getar. Sveriges folk får
sälja mycket mjölk, smör och ost.

Den tredje näringen är in-
dustri. Det finns många fabriker, och in-
dustrien ger arbete åt flera tusen männis-
kor. Industrien är uppdelad i 9 grupper.

Den första är metallindustri. Till den räknas järn- stål och mekaniska verkstäder.

Den sista gruppen är kraft- belysnings- och
vattenverk. Till denna grupp hör kraft-
stationer, gasverk och vattenledningsverken.

Fåra kraftstationer finns vid Trollhättan,
Degerby och Åkersberg; dessa kraftstationer

ägare av staten. Andra kraftanläggningar (till)
till vissa delar, kommuner eller enskilda.

Länden är sommar med industrien.
Sveriges största handelsstäder är Stockholm,
Göteborg, Malmö och Sundsvall. Många
andra handelsstäder finns väl också, de
ligger vid kusten, och läget bömpar sig
för handeln. De stora handlarna kallas
grosshandlare. På landsbygden är det gott
om handlare, de köpa små små partier
varor från grosshandlarna i städerna

Att man säljer varor till utlandet
kallas export, och inköp kallas import.
De viktigaste artiklar, vi sälja, är trävaror, järn,
malm, järn, papper, maskiner, ländsticker
och stål.

Genom tull på varorna förljämmer svenska
staten mycket pengar. Tullen är alltså en

viktig inkomstkälla för Sverige.

Men skogen skall jag nämna. Skogen är landets rika är beväst med skog. Sveriges land får sälja betydande mängder trävaror till andra länder och får således in mycket pengar. Skogsbruket är vårt lands viktigaste inkomstkälla.

Erichen Eriksson.

Asien på min karta

På min karta ser jag, att Asien ligger på ända halvklotet, hälften ligger inom nordligt tempererat och den andra hälften inom sydligt tempererat klimat, och örens mittlin är Indien strefens nördliga grän.

Inom ett stort grönt område är Sibirien. Inom är där mycket kallt, det kan bli ända till 70° källd. Så många grader har det aldrig varit i vårt land någonsin, och skulle vi komma till Sibirien, så kunde vi inte vara där länge. Sibirien har ett stängt fast landsklimat. Det ligger under Bykland och gränser i väster till "Kaspien", som

äro rika på guld och blyerts. Sibiriens floder äro Ob, Jemisej och Lena.

För öfrigt gränsar Asien till Nordisihafet, Siboras oceanen, Indiska havet och Chullbergen. Asien är i mitten ett högland. Där finna vi Tibet, som är världens högsta bergland, och söder därom se vi jordens världigaste bergskedja, Himalaja, med sina höga toppar Mont-Éverest och Guanisankar.

Tibet tillhör det väldiga Kina, som har 400 millioner invånare.

Indien består av Främre Indien och Bortre Indien. I Främre Indien utbreda sig en högslätt, som heter Dekan, och i Bortre märka vi Siam. Genom Indien flyter den heliga floden Ganges, och om folket vill ha

sina synder förlättna, så bada de i den. Huvud-
staden heter Kalkutta, en stor stad.

Andra städer och floder finnes
också. På land övriga städer finna vi Delhi,
Magpur, Baroda, Bombay och Columbo på
Ceylon. Floderna äro Indus och Brahma-
puttra, Godaveri och Ganges.

I Östern Indien är berg-
igt, och det förefaller mig, som om det ej
vare så hvarligt där. Där är så mycket ur-
skogar, att nästan inga blommar växa där,

Där finnes också skidet.
Jorden är odlad, och folket lever av åker-
bruk. Floderna äro Mekong och Irravadi,
och bland städerna räknas Saigon och
Bangkok, som äro de största. Båda äro
goda platser för risaffärsel.

På Öst-Indien finnes halvön
Malacka med den viktiga staden Singapur,
som har stor export av kryddor, linn och
pekoleum.

Till Främre Asien räknas flera
landområden såsom Persien, Syrien, Pale-
stina, Kaukasien, Arabien och Mesopotami-
en.

Arabien är en fortsättning av
ökenen Sahara. Kusterna är låglända och
mycket fruktbara. Där odlas kaffe och syd-
frukter, som bejpas ut från staden Aden.

Mindre Asien är Främre Asiens
förnämsta landområde. Viktigaste är Smyrna.
Mesopotamien är en bördig stätt, som vattnas
av floderna Tigris och Eufrat.

Emmy R.